

FÖREATTARMÖTE: ÅKE ÅREDAL OM MÄSTER FRITZ

Text Märten Löfgren

Innovatören Åke Åredal hittade de stora och djupa tankarna om tillvaron hos ett original från Uppsala. Detta ledde till att han förra året kom ut med *Mäster Fritz*. En bok om prästen och mystikern Fritz Olofsson.

– Kyrkan måste öppna upp för mystiken, säger Åke Åredal med uppfordrande röst.

Vi träffas i hans våning på Östermalm i Stockholm. Åke arbetar som entreprenör inom miljöteknik. Hans företag fick 2008 en utmärkelse för en av Sveriges tolv bästa klimatlösningar av världsnaturfonden, WWF.

Fritz Olofsson var på många sätt sinnebilden för ett Uppsalaoriginal. Hans luggslitna uppenbarelse var ofta på språng med sin framåtlutade karaktäristiska gång. Med håret på ända och iklädd svart lång rock kändes han igen av många Uppsalabor. Hans långa utläggningar under frågestunden på disputationer blev ett så pass stående inslag att ordet inte förklarades fritt utan i stället ”nu är ordet Fritz”. Fritz disputerade aldrig själv. Han avled 2008 och mot slutet av hans liv samlades hans troslära i skriften *En mystik troslära*, utgiven av Teologiska institutionen.

– Uppsalabor Marianne Granat presenterade Fritz bok i en studie- och samtalsgrupp om mystik, berättar Åke. När jag läste hans bok upplevde jag att här är en man som skriver om saker jag själv har upplevt i mitt eget liv. Men jag hade inte haft språket. Jag kunde inte uttrycka och förklara mig som mäster Fritz.

Han konstaterar att arbetet med den egna boken gick trögt i början.

– Folk var inte villiga att berätta om sina minnen av Fritz. Men när de förstod att jag kände till det där som uppfattades som konstigt, så började folk prata allteftersom, berättar Åke.

Alla människor, menar Fritz, har möjlighet att uppleva en annan dimension av tillvaron. I varje människa bor en potentiell mystiker. Vi tror att vi är fria men vi är bara begränsat ”fria” i en ytlig värld. Den fria människan är fri från saker och ting och i sitt inre och upplever den mystiska dimensionen. Fritz menar att det inte finns någon frihet, det finns enbart fria människor.

Varför nåddes inte fler av Fritz budskap?

– Vissa menar att han aldrig slutade prata, berättar Åke. Och det stämmer – Fritz slutade ju aldrig. Han visste inte när han skulle sluta. På föreläsningarna satte sig alltid Fritz längst fram. Han kunde få in mystiken i alla ämnen. Det där förstod inte publiken och inte heller professorerna. Fritz djupa insikt var nämligen att allting hänger ihop i en mystik enhet: *unio mystica*.

Folk hakade kort sagt upp sig på Fritz luggslitna utsida och hans komplicerade resonemang och kom inte in i hans inre värld. Därför nåddes människor och kyrkan sällan av hans radikala budskap som av vissa avfärdades som irrläror.

– Jag har inte sett ett spår av hänvisning till Fritz Olofsson i svensk teologi, förutom hos Martin Lönebo, konstaterar Åke Åredal som själv menar att Fritz under sitt liv gjorde en formidabel insats i och med att han lyckades utkristallisera kristendomens kärna, mystiken.

De flesta människor ville eller klarade inte av att lyssna till och ta in Fritz Olofssons budskap. Men det finns trots allt de som har vittnat för Åke Åredal om betydelsen av Fritz tankar och budskap för dem personligen:

– Några säger ”jag blev levande av hans ord” och ”hans ord berörde mitt liv.”